

Strategie fir d'Promotioun vun der Lëtzebuenger Sprooch

1. Liest déi éischt zwou Säite vum Strategiepabeier fir d'Promotioun vun der Lëtzebuenger Sprooch.

Strategie fir d'Promotioun vun der Lëtzebuenger Sprooch Eng laangfristeg Sproochen- a Kulturpolitik

D'Regierung erkennt d'Wichtigkeet vun der Lëtzebuenger Sprooch als Kommunikatiouns-, Integratiouns- a literaresch Sprooch un. Och wann et scho vill Moossname gëtt, fir d'Lëtzebuenger Sprooch ze fërderen, wëllt d'Regierung hiert Engagement fir d'Sprooch nach eng Kéier verstärken. Mee och d'Méisproochegkeet ass eng Charakteristik vu Lëtzebuerg. Nieft dem Lëtzebuergeschen, dem Däitschen an dem Franséische sinn am Alldag nach aner Sproochen am Gebrauch. Zesumme prägen si d'Identitéit vun eisem Land an droen e wesentlechen Deel zur sozialer Kohäsion bäi. Dofir engagéiert sech d'Regierung mat der Promotioun vum Lëtzebuergeschen och gläichzäiteg fir d'Promotioun vun der Méisproochegkeet.

Véier staark Engagementer vun der Regierung

D'Regierung viséiert véier grouss, iwwergräifend Ziler an engagéiert sech konkret fir:

1. de Stelwäert vun der Lëtzebuenger Sprooch ze stäerken;
2. d'Norméierung, de Gebrauch an d'Etude vun der Lëtzebuenger Sprooch virunzedreiwen;
3. d'Léiere vun der Lëtzebuenger Sprooch a Kultur ze fërderen;
4. d'lëtzebuergesch-sproocheg Kultur ze promouvieren.

1. En 20-Joresplang fir eng Sproochen- a Kulturpolitik ronderëm d'Lëtzebuergesch

Well dëst praktesch all d'Beräicher vun der Ëffentlechkeet an och all d'Ministère concernéiert, ass d'Regierung der Meenung, datt een sech dofir muss eng eenheetlech Strategie ginn, déi vun alle gedroe gëtt an op déi all hischaffen. D'Festhale vu gemeinsamen an iwwergräifende Richtlinne sollen e kohärente Suivi vun der Lëtzebuenger Sprooch erméiglechen. Dës Strategie fir d'Fërdere vun der Lëtzebuenger Sprooch wäert zesumme mat allen Acteure vun eiser Gesellschaft ausgeschafft ginn, an an engem 20-Joresplang fir d'Fërdere vun der Lëtzebuenger Sprooch festgehale ginn.

2. E Kommissär fir d'Lëtzebuenger Sprooch

Fir dësen 20-Joresplang auszeschaffen, an der Regierung hiren Engagement fir d'Lëtzebuergesch nach weider ze stäerken, gëtt de Poste vun engem Kommissär fir d'Lëtzebuenger Sprooch geschafen. Seng Missioun wäert et sinn, d'Ministere vun der Educatioun an der Kultur am Hibleck op d'Promotioun vum Lëtzebuergeschen ze beroden an d'Efforten an deem Beräich vun alle Ministèreen an Administratiounen ze koordinieren. De Kommissär soll ënner anerem de besteeënde Mesuren an Efforten e Kader ginn, d'Kohärenz vun de sproochlechen Iwwerleeungen assurieren, de Suivi vun de Mesuren institutionaliséieren, an den Dialog tëschent deenen eenzelen Interessenten, déi sech mam Sproochgebrauch, respektiv der Kultur zu Lëtzebuerg beschäftegen, opbauen, koordinieren an um Liewen halen. De Kommissär gëtt a senger Aarbecht vun engem interministerielle Comité begleet a kann iwwert dee Wee och mat Missiounen beoptraagt ginn.

3. En „Zentrum fir d’Lëtzebuergesch“

Ronderëm de Kommissär fir d’Lëtzebuenger Sprooch gëtt en „Zentrum fir d’Lëtzebuergesch“ geschafen. Zu sengen Aufgabe gehéieren d’Etude an d’Norméierung vun der Lëtzebuenger Sprooch an der Sproochesituatioun zu Lëtzebuerg, an d’Sproochpromotioun, souwuel an der Lëtzebuenger Gesellschaft wéi am europäeschen an internationale Kontext. Den Zentrum schafft enk mat den anere Acteuren an deem Beräich (CNL, CNA, Uni Lëtzebuerg, ...) zesummen. Seng Mataarbechter wäerte sproochlech a kulturell Experten aus verschiddene Beräicher sinn (Linguistik, Sproochegeschicht, Educatioun, Kultur...).

4. Verankerung vun der Lëtzebuenger Sprooch an der Verfassung

An eiser méisproocheger a multikultureller Gesellschaft huet d’Lëtzebuenger Sprooch e ganz besonnesche Stellwäert: Si ass Kommunikatiouns-, Integratiouns- a literaresch Sprooch zugläich. Dëse Stellwäert gëllt et net nëmmen ze erhalen, mee och ze stäerken. Dofir ass d’Regierung der Meenung, dass d’Lëtzebuergesch als Nationalsprooch an der Verfassung soll verankert ginn. Gläichzäiteg ass awer och d’Sproochervielfalt e prägnante Facteur vun eiser kultureller Identitéit an dem gesellschaftlechen Zesummenhalt zu Lëtzebuerg. Dofir soll och si an der Verfassung verankert ginn.

5. Lëtzebuenger Sprooch op EU-Niveau

D’Regierung wäert mat den europäeschen Institutiounen Negociatiounen ophuelen, fir mat hinnen en Accord iwwert en „arrangement administratif“ ze fannen, esou wéi en an de Conclusiounen vun dem EU-Conseil ënnert der Lëtzebuenger Presidence 2005 festgehale gouf.

All Bierger soll esou d’Recht kréien, sech op Lëtzebuergesch un d’europäesch Institutiounen ze adresséieren, an eng Äntwert op Lëtzebuergesch ze kréien.

D’Zil vun der Demarche vun der Regierung ass, dass d’Lëtzebuergesch Praxis, wéi se am Gesetz vun 1984 festgehale ginn ass, um EU-Niveau soll applizéiert ginn. Konkret heescht dat, dass d’franséisch Sprooch och weiderhin d’Sprooch vun den offiziellen nationalen an europäeschen Dokumenter wäert bleiwen, an och d’Aarbechtssprooch am Echange tëscht dem Lëtzebuenger Staat an den europäeschen Institutiounen soll sinn.

Nieft dësen iwwergeuerdente Mesuren huet d’Regierung eng ganz Rei vun Initiativen ergraff, fir d’Roll vum Lëtzebuergesch – ëmmer am Kontext vun der méisproocheger Situatioun am Land – an der Gesellschaft ze stäerken. Duerch dee Pak vu Moosname sollen déi véier Ziler erreecht ginn an d’Promotioun vun der Lëtzebuenger Sprooch a Kultur kohärent an nohalteg geséichert ginn. D’Mesurë cibléieren all Kéier ënnerschiddlech Zilgruppen, souwuel wat de Contenu wéi och wat den Alter ugeet.

Quell: <https://lux.lu/wp-content/uploads/2022/04/Strategiepabeier-L.pdf> S.4f.

2. *Deelt Iech d'Mesurë 6 bis 40 an der Klass op a liest d'Mesuren zu engem bestëmmten Themeberäich am Detail. Klärt de Vocabulaire zesummen an diskutéiert iwwert d'Mesuren aus deem Themeberäich.*

D'Mesurë 6 bis 40:

1. De Stellewäert vun der Lëtzebuerger Sprooch stäerken (Mesurë 6 + 7)
2. D'Norméierung, de Gebrauch an d'Etude vun der Lëtzebuerger Sprooch virundreiwen (Mesuren 8 - 14)
3. D'Léiere vun der Lëtzebuerger Sprooch a Kultur fërderen
 - a. Am Klengkandberäich an an der Grondschoul (Mesurë 15 - 20)
 - b. Am Lycée (Mesuren 21 - 26)
 - c. An der Erwuessenebildung an an der breeder Ëffentlechkeet (Mesurë 27 - 36)
4. D'lëtzebuergesch-sproocheg Kultur promouvéieren (Mesurë 37 - 40)

3. *Presentéiert d'Mesuren aus Ärem Themeberäich duerno an der Klass. Benotzt dofir e puer vun dese Sätzufäng.*

Mir hunn d'Mesuren zum Thema ... ënnert d'Lupp geholl.

D'Mesuren ... bis ... dréie sech ëm ...

Wat de Beräich ... betrëfft, kann ee soen, datt ...

Am Beräich ... geet et virun allem drëm, ...

De Fokus läit op ...

D'Zil vun dese Mesuren ass ...

Eiser Meenung no ass dat ...

Eng ganz wichteg Mesure ass eiser Meenung no ...

E puer vun dese Mesurë si scho realiséiert ginn. Zum Beispill ...

Et ginn awer och Mesuren, déi eiser Meenung no schwéier ëmzeseetze sinn.
Zum Beispill ...

SA Lieserbréif